

Állásfoglalás az operatív lízingszolgáltatás megítélésével kapcsolatban

1. TÉNYÁLLÁS

A Megkeresésben szereplők szerint egy magyar jog alapján bejegyzett, biztosítási vagy pénzügyi tevékenység végzésére vonatkozó felügyeleti engedéllyel nem rendelkező (**Társaság**) szolgáltatásának két fő eleme az operatív lízingszolgáltatás, valamint az ügyfelek tulajdonában álló gépjárműflották menedzselése (**flottakezelési szolgáltatás**). A fentiekhez kapcsolódóan a Társaság üzleti – a Megkeresésben szereplők szerint nem magánszemély – ügyfelei kiegészítő jelleggel igényelhetik az alábbi szolgáltatásokat:

- „*biztosítási fedezet: kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás (kgfb) és casco biztosítás (...)*
- *utakon történő segítségnyújtás (assistance) (...)*
- *baleset, meghibásodás vagy megelőző karbantartás esetén másik jármű rendelkezésre bocsátása,*
- *gumiabroncsok menedzselése (...)*
- *üzemanyag kártyák kezelése (...)*”

Az operatív lízing keretében a Társaság a tulajdonában álló gépjárműveket díj fizetése ellenében hosszútávra adja bérbe ügyfeleinek, amelyhez a felsorolt kiegészítő szolgáltatásokat teszi elérhetővé. A lízingszerződés tartama alatt a gépjárművek tulajdonosa és üzemben tartója a Társaság. Ezzel szemben a flottakezelési szolgáltatás esetében a Társaság az ügyfél tulajdonában álló gépjármű(vek) vonatkozásában látja el a fentiekben felsorolt kiegészítő szolgáltatásokat, ilyen esetben „*a Társaság se nem szerződő fél, se nem biztosított a kgfb, illetve a casco tekintetében – ezen biztosításokat a flotta tulajdonosa tárgyalja le (vagy, adott esetben a gépjárművek üzemben tartója)*”.

A Megkeresés a szolgáltatások – fentiek szerinti bontásban történő – általános bemutatását követően részletesen ismertette az operatív lízing vonatkozásában nyújtott kiegészítő szolgáltatásokat. Az előadottak szerint a Társaság kgfb és a casco (flotta) biztosítási szerződéseket kötött (**biztosítások**), ahol a biztosítási szerződések szerződője és biztosítottja maga a Társaság. A kgfb biztosítási díját a havi lízingdíj tartalmazza, a casco biztosítási díja pedig külön kerül kiszámlázásra a Társaság ügyfeleinek („*biztosítási költségek számlázása*”). A Társaság tevékenysége továbbá kiterjed a biztosítási követelések behajtásával kapcsolatos tevékenységekre és a zöldkártyák begyűjtésére és azok ügyfelek részére történő átadására (a biztosítási költségek számlázására vonatkozó tevékenységgel együtt: **egyéb szolgáltatások**).

2. JOGKÉRDÉS

Az Ügyvédi Iroda álláspontja szerint a Társaságot nem terheli semmilyen, a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (**Bit.**) szerinti, a biztosításközvetítőkre vonatkozó bejelentési és engedélyezési kötelezettség az előzőekben bemutatott operatív lízingszolgáltatással kapcsolatban, ahol a Társaság „*a biztosítás szerződő fele és kiszámlázza a biztosítási díjakat az Ügyfeleinek és a fent felsorolt biztosítási vonatkozású feladatokat és szolgáltatásokat végzi*”.

Az Ügyvédi Iroda véleménye, hogy a Társaság által – a biztosításokkal kapcsolatban – végzett tevékenység az nem minősül biztosításközvetítői tevékenységnek az alábbiak szerint:

- A Társaság nem üzletszerűen végzi „*a biztosításhoz kapcsolódó tevékenységeit,*” ugyanis nem teljesül a Bit.-ben szereplő azon kitétel, mely szerint az üzletszerű tevékenység végzésének felétele, hogy azt nyereség, illetve vagyonszerzés végett folytassák. A Társaság ugyanis „*nem realizál profitot, nyereséget vagy előnyt a biztosítási díjak Ügyfelek felé történő számlázása során arra való tekintettel, hogy a Társaság ugyanazon összegű biztosítási díjat számlázza, amelyet neki számláz a biztosító társaság a Társaság által lízingbe adott gépjárművek tekintetében.*”
- A tevékenység nem minősül biztosítási értékesítésnek, vagy annak szervezésének, hiszen a Társaság a lízingelt gépjárművek tulajdonosa, a biztosítási szerződéseket a saját nevében és javára köti, a szerződéses jogviszonyban tehát a lízingbevevők (a Társaság ügyfelei) nem jelennek meg. A Társaság biztosítási szerződésekhez kapcsolódó kiegészítő jellegű tevékenysége pedig nem minősül a biztosítási szerződések lebonyolításában és teljesítésében való közreműködésnek, tekintettel arra, hogy a Társaság „*mint a biztosítási szerződés szerződő fele maga menedzseli a saját biztosítási szerződéseit*”.
- A bemutatott tevékenység továbbá nem minősül alkusz általi szaktanácsadásnak sem, mivel „*a Társaság és az Ügyfél nem kötnek egymással sem biztosítási szaktanácsadásra, sem biztosításközvetítésre irányuló szerződést, amely alapján a Társaság ezen tevékenységéért díjazásra lenne jogosult*”.

Az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatban az Ügyvédi Iroda előadta, hogy a biztosítási díj kiszámlázása, áthárítása az ügyfelekre „az üzletszerűség vonatkozásában említett okokból nem minősül biztosításközvetítői tevékenységnek egészen addig, amíg a casco biztosítási díja külön kerül számlázásra abban az összegben, amely összeget a Társaság fizetett a biztosítási társaság részére. Azonban, még ha nem is így történne, a Társaság számlázási tevékenysége nem minősül biztosításközvetítő tevékenységnek, tekintettel arra, hogy nincs szó biztosítási értékesítésről, sem biztosítási értékesítés szervezéséről, sem tanácsadásról”. A biztosítási igények érvényesítésével és a zöldkártyákkal kapcsolatos tevékenység pedig a Társaság „saját érdekében végzett tevékenysége, tekintettel arra, hogy a Társaság a biztosítási szerződés szerződő fél és kedvezményezettje”, valamint a Társaság a feladatokat „mint a gépjárművek üzemeltetője” látja el.

3. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A Bit. 4. § (1) bekezdés 123. pontja alapján biztosítási értékesítésnek minősül azon – a biztosítási szerződés létrehozására irányuló – üzletszerű értékesítési tevékenység, amely kiterjed a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésére, illetve elősegítésére, az azokkal kapcsolatos tanácsadásra, ajánlattételre, az ilyen szerződések lebonyolításában és teljesítésében való közreműködésre (ideértve a kárigény érvényesítése kapcsán történő közreműködést is), valamint azon esetekben, amikor az ügyfélnek lehetősége van honlapon vagy más tájékoztatási eszközön keresztül közvetve vagy közvetlenül biztosítási szerződés megkötésére ajánlatot tenni és ennek alapján szerződést kötni, a biztosítási termékek, valamint azok árai (ideértve a nyújtott árkedvezményt is) különböző kritériumok alapján történő összehasonlítására és az azokról történő tájékoztatásra is. A Bit. emellett a 4. § (1) bekezdés 123. a)-d) alpontjában azokat a tevékenységeket határozza meg, amelyek nem minősülnek biztosítási értékesítésnek, de kifejezett rendelkezés hiányában egyébként az idézett fogalom körébe tartozhatnak.

A Bit. 4. § (1) bekezdés 14. pontja értelmében biztosításközvetítői tevékenységnek minősül a biztosításközvetítő által végzett azon üzletszerű tevékenység, amely a biztosítási értékesítést, annak szervezését, valamint a független biztosításközvetítői szaktanácsadást foglalja magában (azzal, hogy nem minősülnek biztosításközvetítői tevékenységnek a biztosítási értékesítés köréből is kivett tevékenységek).

A közvetítői szerződést a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) a 6:288. §-ban sajátos megbízási típusú szerződésként szabályozza, rögzítve, hogy a közvetítői szerződés alapján a közvetítő megbízója és harmadik személy között szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység folytatására, a megbízó díj fizetésére köteles. A közvetítő a közvetített szolgáltatás vonatkozásában tehát sem megbízójával, sem a harmadik személlyel nem köt szerződést, tevékenysége csupán arra irányul, hogy a szerződés létrejöttét (a megbízó és a harmadik fél között) elősegítse. A Ptk.-ban szereplő, a közvetítői szerződés fogalmát, annak tartalmát rögzítő definíció – háttérszabályként – alkalmazandó a biztosításközvetítői tevékenységgel összefüggésben is.

A biztosítási törvény értelmében a biztosításközvetítői tevékenység a biztosítási értékesítés közvetett módja, amely esetben a biztosító és leendő ügyfele mellett megjelenik a szerződés létrehozásában, a biztosítási termék értékesítésében – a Bit. fent idézett definíciójában szereplő magatartásokkal – segédkező harmadik fél. A biztosításközvetítő tevékenységének eredménye a biztosító és az ügyfele között létrejövő biztosítási jogviszony, amelyben a biztosításközvetítő szerződőként és egyben biztosítottként minőségben nem jelenik meg.

Az operatív lízing vagy tartós bérleti konstrukció keretében – amint arra a Megkeresés is rámutat – a Társaság, mint lízingbeadó csak a lízingtárgy használatát engedi át a lízingbevevőnek, a gépjárművek tulajdonosa és üzemeltetője ugyanakkor a szerződés teljes tartama alatt és azt követően is a Társaság marad. A fentiekkel ellentétben tehát Társaság szerződő félként a saját nevében és saját javára köti meg a biztosítási szerződést (adott esetben szerződéseket), a biztosító és a Társaság között létrejövő jogviszonyban pedig a Társaság ügyfelei sem szerződőként, sem biztosítottként nem jelennek meg. Abból, hogy a Társaság tevékenysége nem az ügyfele és a biztosító között létrejövő szerződés megkötésének, a biztosítási jogviszony létrejöttének elősegítésére, valamint annak lebonyolításában és teljesítésében való közreműködésre irányul, az következik, hogy tevékenysége – beleértve az egyéb szolgáltatásokat is – nem tekinthető biztosítási értékesítésnek és ebből következően biztosításközvetítésnek sem. Ezzel összefüggésben az MNB kiemeli, hogy a Megkeresésben írt tényállás alapján a jelen esetben nincs szó egy csoportos biztosítás biztosítási fedezetének a biztosítási védelmet igénylő biztosítottakra történő kiterjesztésére, a biztosított jogviszonyok létrehozására irányuló tevékenységről

sem, amikor is a biztosító és az ügyfél közötti kapcsolatot létrehozó személy a biztosítási szerződést a biztosítóval szerződő félként – az ügyfelek mint biztosítottak javára – maga köti meg, és amely tevékenység adott esetben úgyszintén biztosításközvetítésnek minősülhet¹.

Végezetül, mivel a biztosításközvetítői tevékenység fogalmi, egyben központi elemét képező biztosításértékesítésről nem beszélhetünk, ezért egyéb elhatárolási ismérvek – így többek között a Megkeresésben szereplő üzletszerűség², alkuszi szaktanácsadás – vizsgálata is szükségtelen.

Budapest, 2021. január 11.

---

¹ [http://alk.mnb.hu/data/cms2434071/tmp82F.tmp\(11584505\).pdf](http://alk.mnb.hu/data/cms2434071/tmp82F.tmp(11584505).pdf)

² Az MNB e körben felhívja az Ügyvédi Iroda figyelmét, hogy üzletszerűség jogi megítélésével kapcsolatban az MNB már több állásfoglalást kiadott, melyekben az üzletszerűség fogalmi elemeinek értelmezéséhez kapcsolódóan általános szempontrendszer alakított ki. Az állásfoglalásokban szereplők szerint a tevékenység ellenérték fejében nyereség vagy vagyonszerzés céljából való folytatásával kapcsolatban azt szükséges vizsgálni, hogy a szolgáltatást a szolgáltatásnyújtással kapcsolatban felmerült szokásos költségeken túli bármilyen plusz költség vagy díj felszámolása mellett, illetve más közvetett gazdasági előny érdekében nyújtják-e, ilyen esetben a nyereség, illetve a vagyonszerzésre irányultság megállapítható. E szempontból az egyik döntő tényező az, hogy a tevékenység annak folytatója számára bevételt eredményez-e, illetve, hogy a tevékenységet nyereség elérése céljából végzik-e. E körülményt mind a közvetlen ellenszolgáltatás, mind a látszólag ingyenes, azonban közvetetten valamely, az adott szolgáltatáshoz szorosan kapcsolódó más szolgáltatásból eredő bevétel realizálása mentén vizsgálni kell. Ez utóbbi esetben, a bírósági ítélkezési gyakorlatot követve az MNB értelmezése szerint akkor is megáll az üzletszerűség tényállási eleme, ha a kvázi ingyenes szolgáltatást olyan motivációval, illetve annak érdekében is nyújtják, hogy ezáltal az egyébként üzletszerűen végzett (fő)tevékenység eredményességét fokozzák, az abból eredő bevételt növelik.